

Referat fra møte i Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 20.08.2025

12:30– 15:30

Styrommet, Muséplassen 1

Til stede: Kjell Morten Myhr (leder), Kristoffer Chelsom Vogt, Kristian Birkeland, Øyvind Frette, Silje Skrede, Eivind Heldaas Seeland, Jørn Jacobsen, Julie Riise, Nils Anfinset, Torbjørn Torsheim, Ørjan Djønne, Maria-Carme Torras-Calvo, Alette Gilhus Mykkeltvedt

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Bjug Bøyum, Yngve Brynjulfsen, Erik Sandquist, Marie Eide

Forfall: Frode Guriby, Jostein Gundersen. Vara Julie Riise, Ørjan Djønne. Gruppe B-representant er ikke oppnevnt.

Saksliste: Det var ingen kommentarer til møteinnkalling.

	Sak
FU 16/25	Konstituering og mandat Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Utvalget ble forelagt gjeldende mandat, vedtatt i universitetsstyret i 2018. Utvalgets oppgaver ble gjennomgått. Utvalget ble orientert om at universitetsstyret vil behandle sak om revidert mandat for Forskningsutvalget og Det sentrale redelighetsutvalget (RU) på møte 11. september. Revisjonen er foranlediget av et ønske om å overføre ansvar for det forebyggende forskningsetiske arbeidet fra RU til FU. Samtidig er det behov for mindre endringer i språk og benevnelser i FUs mandat. Gjeldende mandatpunkt om forebyggende forskningsetisk arbeid i RUs mandat ble presentert. Utvalgets kommentarer og innspill: • Forslaget om å angi forskningsetikk som et ansvarsområde for utvalget ble støttet. Utvalget behandler allerede saker om forskningsetikk, særlig gjennom arbeidet med forskningsetisk dag. • Det ble uttrykt skepsis til å overføre formuleringen fra RUs mandat direkte. I stedet kan forskningsetikk nevnes i listen av ansvarsområder i mandatets punkt 4. • Forskningsutvalget bør ikke ha en utøvende oppgave, og ikke ha ansvar for opplæring.
FU 12/25	Møteplan 2025-2026 Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.

	Utvalget ble forelagt forslag til møtedatoer 2025-2026, oversikt over aktuelle saker for høsten og tema for oppstartseminar på Voss 3-4 september. Utvalgets kommentarer og innspill: • Det ble ikke reist innvendinger mot møtedatoer • Det ble foreslått å ha en avslutningsmarkering for året i forbindelse med junimøtet, og at innkalling til denne burde komme tidlig • Utvalget bør involveres i strategiske prosesser og få forelagt saker i god tid før behandling i universitetsledelsen og beslutningsorgan, for å kunne påvirke og oppfylle den rådgivende funksjonen som angitt i mandatet • Saker der utvalget ønsker å uttale seg, bør ikke legges fram som orienteringssaker. • Praktisering av mandatet kan tas opp igjen som tema på Voss-seminaret
FU 13/25	Ph.d utdanningsmelding 2024 Saksforelegg med vedlegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Nøkkeltall, tendenser og hovedmoment fra meldingen ble presentert for utvalget. Utvalgets kommentarer og innspill: • Meldingen ble positivt mottatt av utvalget. Det ble likevel uttrykt ønske om mer kvalitative opplysninger og analyser av hva som ligger bak tallene. • Det kommer godt fram av meldingen hvor viktig ph.d-forskningen er for UiB. • Det er positivt at meldingen dokumenterer kandidatenes løp ut over det nasjonale 6-års målet, den viser at 80 % av kullene som er fulgt, har fullført et doktorgradsløp. Noe av forskjellen mellom fakultetene viskes ut ved å følge kandidatene over lengre tid. • Det er store forskjeller mellom fakultetene i forhold til muligheter på arbeidsmarkedet, som kan forklare en del av variasjonen i gjennomføring • I kandidatundersøkelsen oppgir relativt mange å ikke ha fått tilbud om medarbeidersamtale eller oppfølgingssamtale. Det er usikkerhet om dette tallet, noe kan skyldes gamle avtaler og eksterne kandidater som har startet løpet før dette ble et tilbud. Dette bør likevel undersøkes nærmere. • Relativt mange har opplevd konflikt, flest med veileder. Selv om flertallet oppgir at konfliktene løses, bør dette følges opp. • Noen fakultet opplever nedgang i opptak og rekrutterer færre enn rammen. Noe av årsaken kan ligge i at ekstern finansiering bindes opp i faste forskerstillinger, i stedet for nye phd-stillinger. • Flere fakultet noterte en økning i gjennomføring etter tiltak de senere år, og forventer at seksårs målet vil bedres. • Problemstillinger rundt muligheter for bytte av veileder eller å supplere veiledergruppen ble løftet fram
FU 14/25	Forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet: prosess 2025 Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.

	Utvalget ble orientert om rammene i utlysningen som ble offentliggjort våren 2025. Viktige nye element i forhold til tidligere utlysninger er innføring av en liste over etablerte forskningsinfrastrukturer som vil bli prioritert for midler til oppgradering («gruppe 1»), og at søkt beløp i regelen bør holdes under 60 millioner (“terskelbeløp”). Maksimalt støttebeløp på 200 millioner beholdes likevel, men ved utgifter over 60 millioner må søknadene tydelig begrunne i prosjektbeskrivelsen hvorfor det er behov for et høyere beløp, og hvorfor en trinnvis oppbygging eller videreutvikling av infrastrukturen ikke er mulig eller ønskelig. Fakultetene ble i møteinnkallingen bedt om å orientere kort om status for arbeid med oppdatering av veikart for forskningsinfrastruktur. Fakultetene har frist 12. september for innmelding av prioriterte oppgaver. Fra fellesadministrasjonen vil prosessen i store trekk følge samme opplegg som i 2023. Utvalgets kommentarer og innspill: • Status for oppdatering av veikart varierer på fakultetene. Fakultetene oppfatter likevel å ha god oversikt og planer for prioritering av prosjektforslag, og at veikartene ikke vil endres i vesentlig grad. Enkelte fakultet planlegger ingen søknader. I et tilfelle avventer fakultetet intern gjennomgang av eksisterende infrastruktur før veikartet fastsettes. • Det kan være utfordrende å gi høy prioritet til partnerprosjekt. Prioriteringer må diskuteres lokalt, nasjonalt og i BOTT-sammenheng • Tidligere har det vært arbeidet nasjonalt for å få finansiert enkelte satsinger (eksempelvis Sigma2) av fagdepartementene, utenom NFR-programmet. Det ble spurt om dette fremdeles var aktuelt gitt forskningsrådets nivåinndeling. Dette er fremdeles en ambisjon • Fakultetene bør vurdere mulighetene for å fase ut foreldet forskningsinfrastruktur, ikke bare ha fokus på nye tiltak
FU 20/25	Sentre for framragende forskning (SFF) – status ved UiB Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Utvalget tok saken til orientering
FU 21/25	Ekstern finansiering – søknader og resultater første halvår 2025 Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Utvalget tok saken til orientering.
FU 22/25	Forskningsetisk dag Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Utvalget tok saken til orientering.
	Eventuelt: Det ble ikke meldt saker til eventuelt

